

**ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพกำไร
กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มเทคโนโลยี**
**The Relation between Corporate Governance and Profit Quality,
Case Study: Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand,
Technology Group**

กฤษฎิยา เงินดี¹, สมใจ บุญหมื่นไวย², พร้อมพร ภูวดิน²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มเทคโนโลยี โดยผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากงบการเงิน รายงานประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ในระหว่างปี พ.ศ. 2559 ถึงปี พ.ศ. 2560 ประชากรที่ใช้คือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มเทคโนโลยี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 37 บริษัท รวม 74 รายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด และใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า การกำกับดูแลกิจการที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรด้านสภาพคล่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านขนาดของคณะกรรมการ ($r=0.280, P<0.05$) ด้านคณะกรรมการอิสระ ($r=0.320, P<0.01$) และด้านสัดส่วนการถือหุ้นรายใหญ่ ($r=0.488, P<0.01$) และนอกจากนี้ การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นรายใหญ่ยังมีความความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรด้านสภาพหนี้สิน ($r=0.396, P<0.01$) และด้านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ($r=0.231, P<0.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลที่ได้แสดงว่าบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะช่วยป้องกันการบิดเบือนข้อมูลทางงบการเงินได้ รวมทั้งจะช่วยเป็นทางเลือกให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้ที่สนใจ ใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : การกำกับดูแลกิจการ, คุณภาพกำไร, บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี

Abstract

The research purpose was to study the relation between corporate governances and profit quality of listed companies in the Stock Exchange of Thailand, technology group. The researcher collected the data from the financial statements, annual reports, and annual information list forms (form 56-1) during 2016 to 2017. The population was the listed companies in the Stock Exchange of

¹ นักศึกษาปริญญาโท บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² อาจารย์สาขาวิชาการบัญชี บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Thailand, technology group consist of 37 companies, total 74 lists. The statistic for data analysis was mean, standard deviation, maximum and minimum, and the inferential statistics was the Pearson correlation coefficient analysis.

The findings were the corporate governance related to profit quality on liquidity aspect with statistical significance were the board size ($r=0.280$, $P<0.05$), the independent boards aspect ($r=0.320$, $P<0.01$), and the proportion of major shareholders aspect ($r=0.488$, $P<0.01$). In addition to the corporate governance related to profit quality on proportion of major shareholders aspect related to profit quality on the liability aspect ($r=0.396$, $P<0.01$) and the return on total assets (ROA) ($r=0.231$, $P<0.05$) with statistical significance. The findings denoted the good corporate governance would be protected the distortion of financial reports, including be the alternatives for the stakeholders and interested persons use decision making with efficiency.

Keywords:

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

ปัจจุบันตลาดทุนมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเพราะเป็นแหล่งระดมเงินทุนให้แก่ภาครัฐและภาคเอกชนพร้อมทั้งช่วยเสริมสร้างความสมดุลให้แก่ระบบเศรษฐกิจและการเงิน เป็นกลไกในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจทำให้เกิดการจ้างแรงงาน กระจายรายได้ และเป็นช่องทางการออมการลงทุนของประชาชน ถ้าบริษัทที่อยู่ในตลาดทุนต้องการเติบโตอย่างยั่งยืนบริษัทจะต้องให้ความสำคัญกับประโยชน์ผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และผู้มีส่วนได้เสีย มิใช่เพื่อมุ่งหวังผลกำไรทางธุรกิจหรือผลประโยชน์ของกิจการเพียงอย่างเดียว

จากวิกฤตการณ์ภาวะเศรษฐกิจในปี 2540 ได้ส่งผลกระทบต่อความเสียหายในตลาดทุนจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการนำการกำกับดูแลกิจการมาใช้ในการพัฒนาตลาดทุน โดยในปี 2545 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มีการออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อเพื่อเป็นแนวทางสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในการนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีไปปฏิบัติจนกระทั่งในปี 2549 ได้มีการปรับปรุงเพิ่มเติมจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ เพื่อเทียบเคียงกับหลักการกำกับดูแลของ The Organization for Economic Co-operation and Development (OECD. 2004) และข้อเสนอแนะของธนาคารโลกจากการเข้าร่วมโครงการ Corporate Governance – Report on the Observance of Standards and Codes (CG-ROSC)

ในปี 2560 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดให้มีหลักปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน นอกเหนือจากการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุน ซึ่งคณะกรรมการควรกำกับดูแลกิจการให้นำไปสู่ผล (Governance outcome) อย่างน้อยดังต่อไปนี้ 1. สามารถแข่งขันได้และมีผลประกอบการที่ดี โดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว (Competitiveness and performance with long-term perspective) 2. ประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย (Ethical and responsible business) 3. เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม (Good corporate citizenship) 4. สามารถปรับตัวได้ภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง (Corporate resilience) (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560)

การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) คือระบบการดำเนินงานและการควบคุมภายในของบริษัท ซึ่งกำหนดแนวทางเกี่ยวกับ สิทธิบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับองค์กรไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการฝ่ายจัดการ พนักงาน ไปจนถึงผู้ถือหุ้น (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2549) ดังนั้นการแต่งตั้งกรรมการให้เป็นผู้บริหารกิจการแทน จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อให้มั่นใจว่ากิจการได้ดำเนินไปซึ่งประโยชน์ในระยะยาวของผู้ถือหุ้นและนำมาซึ่งการเจริญเติบโตของบริษัทอย่างยั่งยืน (บรรษัทภิบาลแห่งชาติ, 2556) ประกอบกับบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลที่ดีและมีการดำเนินงานที่มีความโปร่งใสจะทำให้บริษัทมีภาพพจน์ที่ดีในสายตาผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้รับการยอมรับและความเชื่อมั่นจากผู้ลงทุน ส่งผลให้ผู้ลงทุนมีความสนใจที่จะลงทุนในหลักทรัพย์มากยิ่งขึ้นทำให้ราคาของหลักทรัพย์สูงขึ้นเป็นการลดต้นทุนของบริษัท กิจการต่างๆจึงควรตระหนักถึงการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นสำคัญ โดยมีการส่งเสริม มุ่งเน้น ให้เกิดเป็นวัฒนธรรมขององค์กรเกิดขึ้นจากการร่วมมือร่วมใจกันระหว่างพนักงานและผู้บริหารในการสร้างวัฒนธรรมขององค์กรเพื่อให้เป็นองค์กรที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี ส่งผลให้องค์กรนั้นสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนและมั่นคงผู้บริหารต้องให้ความสำคัญต่อวัฒนธรรมขององค์กรเพราะวัฒนธรรมขององค์กร และการกำกับดูแลกิจการที่ดีต้องมีการกระทำควบคู่กัน โดยมีการสื่อสารกันระหว่างผู้บริหารและพนักงานเพื่อมีแนวทางในการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน “การกำกับดูแลกิจการ หรือบรรษัทภิบาล” จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญที่จะทำให้กิจการมีระบบการบริหารและการจัดการที่มีคุณภาพมากขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันสร้างมูลค่าแก่กิจการส่งผลให้กิจการมีความมั่นคงและยั่งยืน (นภพรรณ ลิ้มตั้ง, 2558 : 1)

คุณภาพกำไร จากวรรณกรรมและบทความทางด้านบัญชี มีผู้ให้คำนิยามของคุณภาพกำไรที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับมุมมองและวัตถุประสงค์ของการแต่ละคน บางคนมองว่าคุณภาพกำไร สามารถวัดความมีเสถียรภาพโดยรวมของกำไรที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน ในขณะที่บางคนอาจมองว่าคุณภาพกำไรในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างกำไรกับผลตอบแทนของตลาดว่ามีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ต่อมา FASB (The Financial Accounting Standard Board) จึงออก FASB’s Discussion Memorandum on Materiality ได้ให้ความหมายของคุณภาพกำไรว่า เป็นกำไรที่มาจากดำเนินงานตามปกติ สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดที่เพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงแทนสินทรัพย์ที่เสื่อมค่าได้ และเป็นกำไรที่ได้มาจากรายได้ที่เกิดขึ้นเป็นประจำรวมถึงกิจกรรมที่มีนัยสำคัญก่อให้เกิดกำไร ดังนั้นจากความหมายของ FASB จึงสะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพกำไรเป็นจำนวนที่อยู่ระหว่างกำไรสุทธิทางบัญชีกับกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน(นภพรรณ ลิ้มตั้ง, 2558 : 8) คุณภาพของตัวเลขกำไรที่แสดงอยู่ในรายงานทางการเงินเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงผลการดำเนินงานของบริษัทอันเป็นปัจจัยสำคัญที่มีความเชื่อมโยงกับบรรษัทภิบาลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กล่าวคือ บริษัทที่มีบรรษัทภิบาลในระดับสูงควรมีคุณภาพกำไรในระดับสูงโดยตัวเลขกำไรที่น่าเสนอในรายงานทางการเงินควรสอดคล้องกับผลการดำเนินงานที่แท้จริงของบริษัท (ฉันทยกร จันทน์สาส์น, 2559 : 52)

ดังนั้น จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะศึกษาคุณภาพกำไร เพราะงบการเงินถือเป็นสิ่งสะท้อนถึงผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหารที่ได้รับความไว้วางใจจากผู้ถือหุ้นในการบริหารงานและเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อกำไรเข้าถึง มีการเปิดเผยต่อสาธารณะจึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่มีส่วนช่วยในการตัดสินใจของนักลงทุนสำหรับการประเมินมูลค่าของกิจการ โดยกำไรที่มีคุณภาพคือ กำไรที่มีความสามารถในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงในราคาหุ้นของกิจการ และนักลงทุนย่อมสามารถนำข้อมูลกำไรไปใช้ประกอบการวิเคราะห์ตัดสินใจได้ (ฉันทยกร จันทน์สาส์น, 2557) ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพกำไรจะสามารถช่วยให้ทราบว่าบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะส่งผลให้คุณภาพกำไรของบริษัทมีคุณภาพที่ดีมากขึ้นเป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นและนัก

ลงทุนใช้ในการพิจารณาลงทุนในบริษัท ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพกำไรกรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มเทคโนโลยี เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นที่ยอมรับในยุคปัจจุบันและเป็นยุคที่หน่วยงานต่าง ๆ เห็นความจำเป็นและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงาน การบริหารงานและการตัดสินใจ ซึ่งในหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในวงการธุรกิจ อุตสาหกรรมและการศึกษา กลุ่มธุรกิจด้านเทคโนโลยีจึงเป็นกลไกหนึ่งที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและพัฒนาประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักการกำกับดูแลกิจการ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มเทคโนโลยี
2. เพื่อศึกษาคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มเทคโนโลยี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มเทคโนโลยี

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

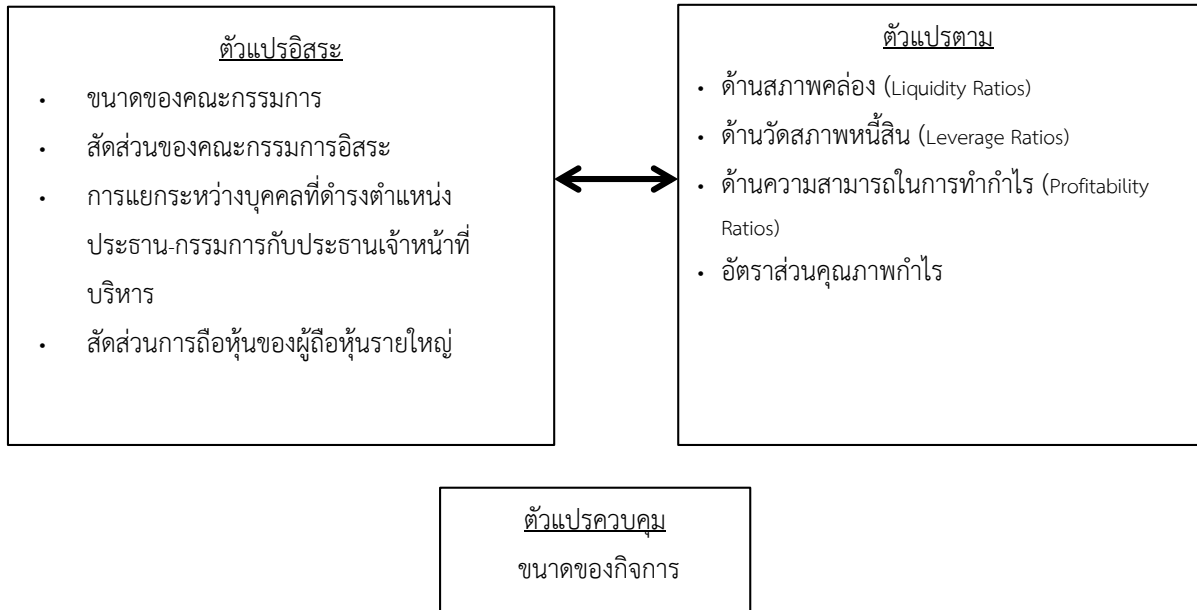
จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพกำไร ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์จากการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ขนาดของคณะกรรมการ
- 2) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ
- 3) การแยกระหว่างบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- 4) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพกำไร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์คุณภาพกำไร ตามแนวคิดของวรศักดิ์ ทูมมานนท์ (2543) โดยผู้วิจัยเลือกจะทำการศึกษาเฉพาะการวัดคุณภาพกำไรด้วยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเท่านั้น ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ด้านสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)
- 2) ด้านวัดสภาพหนี้สิน (Leverage Ratios)
- 3) ด้านความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)
- 4) อัตราส่วนคุณภาพกำไร

วิธีการดำเนินการวิจัย

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มเทคโนโลยี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 37 บริษัท ที่มีข้อมูลตามที่ผู้วิจัยต้องการที่ปรากฏใน งบการเงิน รายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ครบถ้วน ทั้ง 2 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 ถึง 2560 โดยมีระยะเวลาบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการศึกษาทั้งหมดเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ประกอบด้วยรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) งบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบกระแสเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม โดยรวบรวมย้อนหลังทั้งหมด 2 ปี เริ่มปี พ.ศ.2559 ถึง พ.ศ.2560 จำนวนทั้งสิ้น 74 รายการ โดยผู้วิจัยทำการวัดค่าตัวแปร แสดงตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงวิธีวัดค่าตัวแปร

ตัวแปร	วิธีที่ใช้ในการวัดมูลค่า
ด้านสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)	สัดส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม
ด้านวัดสภาพหนี้สิน (Leverage Ratios)	สัดส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
ด้านความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)	อัตรากำไรสุทธิ(%) ข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(Set)
	ROA(%) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(Set)

ตัวแปร	วิธีที่ใช้ในการวัดมูลค่า
	ROE(%) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(Set)
อัตราส่วนคุณภาพกำไร	กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษี ต่อสัดส่วนกำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษี และค่าเสื่อมราคา
ขนาดของคณะกรรมการ	จำนวนคณะกรรมการในบริษัททั้งหมด ในแบบแสดงรายการข้อมูล ประจำปี (แบบ 56-1)
สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ	อัตราส่วนจำนวนกรรมการอิสระต่อจำนวนกรรมการทั้งหมด
การแยกระหว่างบุคคลที่ดำรงตำแหน่ง ประธานกรรมการกับประธานเจ้าหน้าที่ บริหาร	การแยกระหว่างบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกับประธาน เจ้าหน้าที่บริหาร โดยใช้ตัวแปรหุ่น (0 = รวมตำแหน่ง, 1 = ไม่รวมตำแหน่ง)
สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่	สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับต่อ จำนวนหุ้นสามัญทั้งหมด
ขนาดของกิจการ	วัดจากจำนวนสินทรัพย์รวมของบริษัท ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยมีจำนวนตัวอย่าง ทั้งหมด 37 บริษัท (74 ตัวอย่าง) และสามารถอธิบายค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าต่ำสุด (Minimum : Min) ค่าสูงสุด (Maximum : Max) สามารถอธิบายลักษณะของข้อมูลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าต่ำสุด, ค่าสูงสุด ของตัวแปรอิสระ

Statistics	ขนาดของ คณะกรรมการ	สัดส่วน กรรมการอิสระ	ประธาน กรรมการ/บริหาร	ผู้ถือหุ้นรายใหญ่	ขนาดของกิจการ
N	73	74	73	73	74
Mean	9.4795	39.348	0.0959	59.2056	22021631207
Std. Deviation	2.68799	12.66955	0.29648	19.19474	48963025836
Minimum	3	0	0	15.99	4958340
Maximum	18	100	1	89.35	284067354268

จากตารางที่ 2 สามารถอธิบายหลักการของข้อมูลได้ดังนี้

1. ขนาดของคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มเทคโนโลยี ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2560 มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9.4795 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.68799 ซึ่งบริษัทที่มีขนาดของคณะกรรมการสูงที่สุดเท่ากับ 18 และบริษัทที่มีขนาดของคณะกรรมการต่ำที่สุดเท่ากับ 3

2. สัดส่วนกรรมการอิสระของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มเทคโนโลยี ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2560 มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 39.348 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.66955 ซึ่งบริษัทที่มีสัดส่วนกรรมการอิสระสูงที่สุดเท่ากับ 0 และบริษัทที่มีสัดส่วนกรรมการอิสระต่ำที่สุดเท่ากับ 100

3. การแยกระหว่างบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มเทคโนโลยี ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2560 มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.0959 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.29648 ซึ่งบริษัทที่มีการแยกระหว่างบุคคลที่ดำรงตำแหน่งสูงที่สุดเท่ากับ 1 (มี) และบริษัทที่มีการแยกระหว่างบุคคลที่ดำรงตำแหน่งต่ำที่สุดเท่ากับ 0 (ไม่มี)

4. สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มเทคโนโลยี ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2560 มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 59.2056 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 19.19474 ซึ่งบริษัทที่มีสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่สูงที่สุดเท่ากับ 89.35 และบริษัทที่มีสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ต่ำที่สุดเท่ากับ 15.99

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าต่ำสุด, ค่าสูงสุด ของตัวแปรตาม

Statistics						
	ด้านสภาพ คล่อง	ด้านวัด สภาพหนี้สิน	อัตรากำไรสุทธิ	ROA	ROE	อัตราส่วน คุณภาพกำไร
N	74	74	74	74	74	74
Mean	0.4882	1.4191	-0.7896	4.422	6.8162	0.4704
Std. Deviation	0.20245	1.50938	25.12285	10.3809	25.1648	2.55536
Minimum	0.09	0.1	-141.1	-31.01	-134.81	-8
Maximum	0.91	10.6	57.32	32.77	67.44	11.22

จากตารางที่ 3 สามารถอธิบายหลักการของข้อมูลได้ดังนี้

5. ด้านสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มเทคโนโลยี ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2560 มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.4882 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.20245 ซึ่งบริษัทที่มีสภาพคล่องสูงที่สุดเท่ากับ 0.91 และบริษัทที่มีสภาพคล่องต่ำที่สุดเท่ากับ 0.09

6. ด้านวัดสภาพหนี้สินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มเทคโนโลยี ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2560 มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.4191 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.50938 ซึ่งบริษัทที่มีสภาพหนี้สินสูงที่สุดเท่ากับ 10.6 และบริษัทที่มีสภาพหนี้สินต่ำที่สุดเท่ากับ 0.1

7. อัตรากำไรสุทธิของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มเทคโนโลยี ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2560 มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ -0.7896 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 25.12285 ซึ่งบริษัทที่มีอัตรากำไรสุทธิ สูงที่สุดเท่ากับ 57.32 และบริษัทที่มีอัตรากำไรสุทธิต่ำที่สุดเท่ากับ -141.1

8. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มเทคโนโลยี ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2560 มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 4.422 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.3809 ซึ่งบริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) สูงที่สุดเท่ากับ 32.77 และบริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ต่ำที่สุดเท่ากับ -31.01

9. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มเทคโนโลยี ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2560 มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 6.8162 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 25.1648 ซึ่งบริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) สูงที่สุดเท่ากับ 67.44 และบริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ต่ำที่สุดเท่ากับ -134.81

10. อัตราส่วนคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มเทคโนโลยี ระหว่างปี พ.ศ. 2559 – 2560 มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.4704 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.55536 ซึ่งบริษัทที่มี อัตราส่วนคุณภาพกำไรสูงที่สุดเท่ากับ 11.22 และบริษัทที่มีอัตราส่วนคุณภาพกำไรต่ำที่สุดเท่ากับ -8

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) คือ การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและ คุณภาพกำไร ซึ่งสามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพกำไร

	ด้านสภาพ คล่อง	ด้านวัด สภาพหนี้สิน	อัตรากำไร สุทธิ	ROA	ROE	อัตราส่วน คุณภาพกำไร	ขนาดของ คณะกรรมการ	สัดส่วนของ คณะกรรมการ อิสระ	ประธาน กรรมการ/ บริหาร	สัดส่วนการ ถือหุ้นราย ใหญ่	ขนาดของ กิจการ
ด้านสภาพคล่อง	1										
ด้านวัดสภาพหนี้สิน	0.788**	1									
อัตรากำไรสุทธิ	-0.070	0.388**	1								
ROA	0.006	0.197	0.891**	1							
ROE	0.011	-0.283*	0.898**	0.884**	1						
อัตราส่วนคุณภาพกำไร	-0.116	-0.058	0.109	0.069	0.042	1					
ขนาดของคณะกรรมการ	0.280*	0.159	0.194	0.144	0.195	0.047	1				
สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ	-0.320**	-0.178	-0.219	-0.264	-0.186	-0.015	-0.306**	1			
ประธานกรรมการ/บริหาร	-0.095	-0.118	0.154	0.175	0.112	0.102	-0.006	-0.127	1		
สัดส่วนการถือหุ้นรายใหญ่	0.488**	0.396**	0.150	0.231*	0.149	0.075	0.184	-0.362**	0.120	1	
ขนาดของกิจการ	0.360**	0.433**	0.234*	0.263*	0.449**	0.064	0.186	-0.048	-0.040	0.255*	1

**Correlation is significant at the 0.01 level

*Correlation is significant at the 0.05 level

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มเทคโนโลยี พบว่าตัวแปรขนาดของคณะกรรมการ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรด้านสภาพคล่อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.280, P<0.05$)

ตัวแปรสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรด้านสภาพคล่อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.320, P<0.01$)

ตัวแปรสัดส่วนการถือหุ้นรายใหญ่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรด้านสภาพคล่อง ($r=0.488, P<0.01$) ,ด้านสภาพหนี้สิน ($r=0.396, P<0.01$) ด้านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ($r=0.231, P<0.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวแปรการแยกระหว่างบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารไม่พบว่ามี ความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มเทคโนโลยี พบว่าตัวแปรขนาดของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรด้านสภาพคล่อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.280, P<0.05$) กล่าวคือ บริษัทแต่ละบริษัทมีขนาดของคณะกรรมการที่ไม่เท่ากัน โดยคณะกรรมการที่มีขนาดใหญ่ จะทำได้ดีกว่าคณะกรรมการขนาดเล็กเพราะคณะกรรมการแต่ละท่านจะมีความสามารถในการบริหารงานที่แตกต่าง ส่งผลให้เกิดแนวคิดใหม่ๆในการบริหารงาน รวมถึงขั้นตอนในการปฏิบัติที่รัดกุมทำให้ยากต่อการกระทำทุจริตและการบิดเบือนรายงานทางการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี Resource dependence ที่อธิบายว่าคณะกรรมการที่มีขนาดใหญ่จะสามารถทำให้กิจการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อการบริหารงานได้มากกว่าคณะกรรมการที่มีขนาดเล็ก สอดคล้องกับการศึกษาของ ขวาลย์ หม่อมบุญญ (2558) ซึ่งพบว่าจำนวนกรรมการในคณะกรรมการบริษัทเป็นปัจจัยที่ทำให้ปริมาณการจัดการกำไรลดลง เนื่องจากจำนวนกรรมการที่มากจะให้การควบคุมพฤติกรรมของคณะกรรมการ ซึ่งอาจนำไปสู่การบิดเบือนในการรายงานทางการเงินลดลง ดังนั้นการกำกับดูแลกิจการด้านขนาดของคณะกรรมการจึงมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรด้านสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มเทคโนโลยี

นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่าการกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรด้านสภาพคล่องของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มเทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.320, P<0.01$) กล่าวคือ จำนวนคณะกรรมการในบริษัทที่มีความเป็นอิสระหากมีจำนวนมาก จะช่วยในการจัดการดูแลและควบคุมให้บริษัทสร้างกำไรที่มีคุณภาพได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Madhumathi and Ranganatham (2554) ที่พบว่าการมีสัดส่วนของกรรมการอิสระมากทำให้รายการค้างโดยดุลยพินิจของผู้บริหารต่ำและส่งผลให้คุณภาพกำไรสูง เป็นเพราะกรรมการอิสระมีส่วนในการบริหารงานป้องกัน การตกแต่งกำไร ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการมีกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีด้วยการมีสัดส่วนของกรรมการอิสระมากจะถือเป็นการตรวจสอบ ปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานซึ่งส่งผลดีต่อบริษัท

สำหรับตัวแปรสัดส่วนการถือหุ้นรายใหญ่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรด้านสภาพคล่อง ($r=0.488, P<0.01$) ,ด้านสภาพหนี้สิน ($r=0.396, P<0.01$) ด้านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ($r=0.231, P<0.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ หากบริษัทมีผู้ถือหุ้นในลักษณะกระจุกตัวอาจทำให้ผู้ถือหุ้นเหล่านั้นเกิดความรู้สึก

เหมือนว่าตนเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่มีผลต่อการบริหารของผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมกิจการ รวมถึงมีผลเกี่ยวกับการตัดสินใจต่างๆในบริษัท ซึ่งส่งผลต่อการจัดการคุณภาพกำไรเพราะจะช่วยลดความเสี่ยงในการบิดเบือนรายงานทางการเงินและการก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ใช้รายงานทางการเงินได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาวาลัย หม่อมมบุญ (2558) และ Benderlippe (20012) ที่พบว่าการถือหุ้นเป็นจำนวนมากของกรรมการบริษัท จะทำให้เกิดความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของกิจการ ยิ่งเมื่อมีหน้าที่บริหารด้วย จะยิ่งทำให้คำนึงถึงความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของบริษัทมากขึ้น จึงช่วยลดแรงจูงใจในการจัดการกำไรได้

สำหรับตัวแปรการแยกระหว่างบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร อาจเนื่องจากประธานบริษัท ไม่ว่าจะรวมหรือแยกระหว่างตำแหน่งประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หากบริษัทมีการกำกับดูแลกิจการรวมถึงกฎระเบียบที่เคร่งครัดจะช่วยลดการกระทำที่ก่อให้เกิดการทุจริต

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งถัดไป

งานวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มเทคโนโลยี (Set 100) ในช่วงปี พ.ศ. 2559 ถึง พ.ศ. 2560 ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อย ดังนั้น งานวิจัยในอนาคตควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น หรืออาจเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา หรือทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกันของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ผลวิจัยที่สามารถอภิปรายผลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยในครั้งต่อไปอาจจะเพิ่มการวัดคุณภาพกำไรในด้านอื่นๆเข้าไปด้วยเช่นคุณภาพรายงานคงค้างความมีเสถียรภาพของกำไรความสามารถในการพยากรณ์ของกำไร และอาจใช้การวัดการกำกับดูแลกิจการด้วยตัววัดที่ละเอียดมากยิ่งขึ้น เช่นเป็นดัชนีการกำกับดูแลกิจการซึ่งเป็นมาตรวัดอัตราส่วน (Ratio Scale)

เอกสารอ้างอิง

- ชาวาลัย หม่อมมบุญ. 2558. ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับการจัดการกำไรของบริษัทจดทะเบียนไทย กรณีบริษัทที่มีโครงสร้างของผู้ถือหุ้นแตกต่างกัน : นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยรังสิต
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์ฯ. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2562 จาก https://www.set.or.th/th/about/overview/setcg_p1.html
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. งบการเงิน/ผลประกอบการ. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2562 จาก <https://marketdata.set.or.th/mkt/sectorquotation.do?sector=TECH>
- ธัญกร จันทร์สาส์น. 2560. การจัดการกำไรและมูลค่าหนี้สินของบริษัทในกลุ่มอาหารและเครื่องดื่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- นภาพรณ ลิมตั้ง. 2558. ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและคุณภาพกำไรของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET 100) : การค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ประพันธ์ จันทร์วิไลศรี. 2556. คุณภาพของกำไรและการกำกับดูแลกิจการของบริษัทที่ออกหุ้น Initial Public Offerings (IPOs) ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- พิมลพร วณิชชานนท์. 2553. ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับคุณภาพ
กำไร กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มทรัพยากร : การค้นคว้า
อิสระ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ภนิดา สมบัติชัย. 2555. การวิเคราะห์คุณภาพกำไรและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะ
ของรัฐและธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย : การค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี
- เรือดรีหญิงนิรมล แก้วพิกุล. 2554. ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับการตกแต่งกำไร
กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไทย : การค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์. 2543. คุณรู้จัก Creative Accounting และคุณภาพกำไรแล้วหรือยัง?. ไอโอนิค อินเตอร์
เทค รีซอสเซส
- วรภรณ์ สิงห์แก้วสืบ. 2560. การเปรียบเทียบคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนที่ได้รับการประเมินการกำกับดูแลกิจการ
โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย : การค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- อรุณี ยศบุตร. 2559. การกำกับดูแลกิจการกับคุณภาพกำไร กรณีสถาบันการเงินไทย : คณะบริหารธุรกิจ
ประจำปี 2559